

Kontraktacja buraka cukrowego 2017 - decydująca batalia przed nami

Autor: Tomasz Kodłubański

Data: 9 czerwca 2017

Branża cukrownicza w Polsce stoi przed nowymi wyzwaniami. W kwietniu bieżącego roku zawarte zostało porozumienie branżowe dla całego kraju. Prace nad nim trwały prawie dwa lata. Dokument, który powstał w wyniku tych prac konsoliduje całą branżę cukrowniczą. Jak będzie wyglądać kontraktacja buraka cukrowego 2017 i kolejnych latach? O nowym porozumieniu oraz o przyszłości plantatorów buraków oraz cukrowni w Polsce z Krzysztofem Nykiem, prezesem Zarządu Głównego KZPBC w imieniu agrofaktu rozmawia Tomasz Kodłubański.

Kontraktacja buraka cukrowego 2017 – czy wzmocni się pozycja plantatorów?

Krzysztof Nykiel, prezes Zarządu Głównego KZPBC

TK: Czy Ogólnopolskie Porozumienie Branżowe wzmocnia pozycję negocjacyjną Regionalnych Związków Plantatorów Buraka Cukrowego, wprowadzając obowiązek

uzgodnień dotyczących warunków umów kontraktacji?

KN: Na gruncie przepisów prawa polskiego oraz unijnego nie ma zapisu o negocjowaniu przy zawieraniu kontraktacji na dostawę buraków cukrowych. Nietrudno wyobrazić sobie sytuację, gdy to co najistotniejsze w umowie cukrownie wprowadzały by bez jakichkolwiek rozmów czy uzgodnień z producentami buraków. Dotąd zarówno producenci cukru jak i plantatorzy skupieni w związkach dopracowywali się wspólnie ustaleń co do zasad kontraktacji, jednak dopiero podpisanie tego porozumienia zagwarantuje, że kluczowe zapisy kontraktacyjne będą realnie negocjowane przez obie strony. To sprawia, że kontraktacja buraka cukrowego 2017 będzie inna niż dotychczas.

Wymagania jakościowe

TK: Wiadomo, że odpowiednie wymagania jakościowe będą sprawdzane w przypadku zarówno korzeni buraków oraz jeżeli chodzi o poziom zanieczyszczeń, jaki może być stwierdzony podczas analizy jakościowej. Te sprawy także będą negocjowane przed kontraktacją?

Plantatorzy uprawiający buraki na dużych areałach mogą być mocniej dotknięci przez zniesienie kwotowania

KN: Oczywiście to sprawa podstawowa – jakość korzeni poza tym polaryzacja cukru oraz zasady badania wszelkich zanieczyszczeń w burakach muszą być omówione i ustalone jeszcze przed podpisaniem umów kontraktacyjnych. Cukier wytwarzany z buraków skupowanych od naszych plantatorów i sprzedawany z cukrowni musi być bardzo dobrej jakości. Wypracowanie takich założeń jest również zadaniem naszego związku. Poza tym, udało nam się wynegocjować, że cały plon buraków z danego areału musi być odebrany przez cukrownię oraz co istotne ustalenie sposobu szacowania wolumenu buraków standardowych podlegających kontraktacji na realną jakość buraków

przekazanych przez plantatora. Co równie ważne ustaliliśmy, że wyśłodki buraczane należą się producentom buraków. Kontraktacja buraka cukrowego 2017 będzie więc wyglądać inaczej niż w poprzednich latach.

Wpływ zniesienia kwotowania

TK: Panie Prezesie jak Pan odnosi się do planów zniesienia kwotowania cukru i wyeliminowania cen minimalnych jakie planuje wprowadzić z dniem 1 października 2017 Unia Europejska?

KN: Zarówno dla polskich cukrowni jak i plantatorów to wielkie wyzwanie. To uwolnienie rynku z pewnością spowoduje spadek cen cukru tym bardziej, że po zniesieniu kwotowania areał uprawy buraków w całej Europie bardzo się zwiększy, a to przełoży się na znacznie większą ilość wyprodukowanych buraków. Plantatorzy z Europy Zachodniej mają jeszcze tą przewagę, że sezon buraczany trwa u nich znacznie dłużej niż u nas. Poza tym, są mocno wspierani przez rządy swoich krajów jeśli chodzi o dopłaty do produkcji.

TK: Można przypuszczać, że uwolnienie cen oraz zniesienie ceny minimalnej uderzy mocno w mniejszych i większych producentów buraków?

KN: Ja uważam, że ci, którzy produkują duży wolumen buraków na areałach kilkuset czy nawet kilka tysięcy hektarów plantacji będą mocniej dotknięci przez tą zmianę ponieważ oni są już nastawieni głównie na buraki więc ewentualne spadki ceny oznaczają dla nich większe straty. Mali plantatorzy często uprawiają np. zboża, rzepak czy kukurydzę lub produkują mleko więc takie możliwe tąpnięcie ceny łatwiej im rozłożyć w kosztach produkcji.

Polska produkuje ponad 2 mln ton cukru. Jaka będzie przyszłość polskich cukrowni i naszych plantatorów po 1 października 2017?

TK : Produkcja cukru to swoisty system naczyń połączonych. Plantatorzy, związki ich reprezentujące oraz cukrownie są zależni jedni od drugich. Jak ta zmiana może wpłynąć na działalność polskich producentów cukru?

KN : W Polsce są koncerny cukrownicze oparte głównie na kapitale zagranicznym oprócz KSC. Łatwo sobie wyobrazić, że po zniesieniu kwotowania na skutek spadku ceny mali plantatorzy, którzy np. w cukrowni Dobrzelin stanowią zdecydowaną większość staną przed pytaniem – czy opłaca się dalej prowadzić plantację. Takich regionów w naszym kraju może być więcej, a to jest zagrożenie dla cukrowni istniejących na tych terenach. Powiem, że nie spotkałem się z sytuacją odbudowy raz zamkniętej cukrowni. Przykładem może być zamknięta parę lat temu dobrze działająca cukrownia i produkująca dobry jakościowo cukier w Leśmierzu. Łatwo stracić kapitał w postaci zakładów wytwarzających ważne dla kraju produkty, a bardzo ciężko go potem odbudować.

Zorganizowanie przeciw zagrożeniom

TK : W perspektywie zmian powstaje pytanie jak związki mają bronić swoich członków przed zagrożeniami?

KN : Branża cukrownicza w Polsce jest w miarę dobrze zorganizowana. Związki wspomagają plantatorów w negocjacjach kontraktacyjnych z koncernami, potrafią uzyskać zapisy korzystne dla producentów takie jakich nie mają plantatorzy za granicą, ale mimo wszystko potrzeba jest współdziałania wszystkich graczy na rynku cukrowym tak by ewentualne straty były jak najmniejsze dla wszystkich. Dostyc niepokojącą sprawą jest plan zniesienia ceny minimalnej, która do tej pory była swoistym zabezpieczeniem dla producentów przed zbyt niskimi zakupami buraki by mocno przycinać środki przeznaczone na zapłatę za buraki dla rolników. Zarówno dla związków jak i plantatorów byłoby lepiej także gdyby można było ustalać taką cenę minimalną na poziomie całego kraju. Musimy czekać, by zobaczyć, czy kontraktacja buraka cukrowego 2017 będzie z tego powodu prowadzona na gorszych warunkach.

Produkcja cukru to swoisty system naczyń połączonych. Plantatorzy, związki ich reprezentujące oraz

cukrownie są zależni jedni od drugich

Układ w mocy

TK : Można więc oczekiwać, że porozumienie zawarte w kwietniu będzie respektowane przez wszystkie strony.

KN : Tak. Mamy nadzieję, że Ogólnopolskie Porozumienie Branżowe potwierdzi mocną pozycję całej branży wobec konkurencyjnych firm z pozostałych krajów Unii Europejskiej. Zwłaszcza w nowej sytuacji po zniesieniu kwot produkcyjnych oraz gdy będzie brakowało ceny minimalnej oraz warunki ekonomiczne nie będą stałe, a w konsekwencji tego uprawa będzie bardziej ryzykowna.